

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 05.12.1974, sp. zn. 4 Tz 211/74, ECLI:CZ:NS:1974:4.TZ.211.1974.1

Číslo: 18/1976

Právní věta: Za větší škodu způsobenou devízovému hospodárstvu v zmysle § 146 odst. 1 Tr. zák. treba považovať škodu najmenej 4000 korún. Pri škode nižšej, ale dosahujúcej sumu najmenej 2000 korún, ide o prečin proti záujmom socialistického hospodárstva podľa § 2 písm. f) zák. č. 150/1969 Zb. Ak devízová škoda nedosahuje ani sumu 2000 Kčs, môže ísť o priestupok podľa § 27 zák. č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve, event. podľa § 14 písm. b) zák. č. 60/1961 Zb.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 05.12.1974

Spisová značka: 4 Tz 211/74

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Ohrožení devízového hospodárství, Prečin proti zájmům socialistického hospodárství, Přestupky, Tuzemec devízový

Předpisy: 140/1961 Sb. § 146 odst. 1 150/1969 Sb. § 2 písm. f) 60/1961 Sb. § 14 písm. b) 142/1970 Sb. § 15 odst. 1 písm. b) § 27

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 18/1976 sb. rozh.

Za větší škodu způsobenou devízovému hospodárstvu v zmysle § 146 odst. 1 Tr. zák. treba považovať škodu najmenej 4000 korún. Pri škode nižšej, ale dosahujúcej sumu najmenej 2000 korún, ide o prečin proti záujmom socialistického hospodárstva podľa § 2 písm. f) zák. č. 150/1969 Zb. Ak devízová škoda nedosahuje ani sumu 2000 Kčs, môže ísť o priestupok podľa § 27 zák. č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve, event. podľa § 14 písm. b) zák. č. 60/1961 Zb.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 5. 12. 1974 sp. zn. [4 Tz 211/74](#).)

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v prospech obvineného Š. V., G. K. a P. F. proti právoplatnému rozsudku Okresného súdu v Rožnave z 18. apríla 1974 sp. zn. T 102/74, Najvyšší súd SSR tento rozsudok zrušil a okresnému súdu nariadil, aby vec znova prejednal a rozhodol:

Z odôvodnenia:

Okresný súd v Rožnave uznal uvedeným rozsudkom obvinených Š. V., G. K. a P. F. za vinných z trestného činu ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 Tr. zák., uložil im peňažité tresty a s určením náhradných trestov a vyslovil prepadnutie 400 amerických dolárov.

Podľa zistenia okresného súdu obvinení spáchali uvedený trestný čin tak, že Š. V. v Plešivci od januára 1972 do februára 1973, G. K. v mesiaci februári 1973 a P. F. od začiatku mesiaca februára 1973 do 13. decembra 1973 v Rožnave prechovávali u seba 400 US dolárov, čím spôsobili devízovému hospodárstvu väčšiu škodu, lebo konali proti predpisom o devízovom hospodárstve, ktoré predpisujú devízovým tuzemcom ponúknuť štátnej banke cudzie valuty na výkup.

Tento rozsudok sa stal právoplatným 17. mája 1974.

Proti tomuto právoplatnému rozsudku podal generálny prokurátor SSR v prospech odsúdených š. V., G. K. a P. F. sťažnosť pre porušenie zákona. Vytýkal napadnutému rozsudku nesprávne právne posúdenie inak správne zisteného skutku obvinených preto, že okresný súd v rozpore so stálou súdnou praxou považoval za väčšiu škodu spôsobenú devízovému hospodárstvu škodu nedosahujúcu 4000 Kčs. V dôsledku toho došlo k rozhodnutiu v neprospech obvinených, lebo podľa terajšieho výsledku vykonaného dokazovania zistená devízova škoda ukazuje na to, že skutok obvinených by správne mal byť posúdený ako prečin proti devízovému hospodárstvu podľa § 2 písm. f) zákona č. 150/1969 Zb.

Najvyšší súd SSR preskúmal podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon v ustanovení § 146 Tr. zák.

Je v súlade s dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní, najmä s priznaním obvinených, že v rôznom čase prechovávali u seba 400 US dolárov, ktoré v rozpore so svojimi povinnosťami neponúkli Štátnej banke československej na výkup. Čo do tohto skutkového zistenia bude treba len upresniť čas, kedy obvinení nadobudli uvedené valuty a po aký čas ich mali v držbe. Podľa takto zisteného času bude potom treba u Štátnej banky československej zistiť nákupný kurz a devízovú hodnotu uvedených 400 US dolárov.

Nemožno ale súhlasiť s právnym posúdením uvedeného skutku obvinených, ako to urobil okresný súd v napadnutom rozsudku.

Podľa § 15 odst. 1 písm. b) zákona čís. 142/1970 Zb. devízoví tuzemci, za ktorých treba považovať všetkých troch obvinených, sú povinní ponúknuť Štátnej banke československej na kúpu najneskoršie do 15 dní po získaní cudzozemskej peniaze, platobné dokumenty na cudziu menu a drahé kovy.

Podľa správneho zistenia napadnutého rozsudku okresného súdu všetci traja obvinení získali hodnoty, ktoré v zmysle § 15 odst. 1 písm. b) devízového zákona boli povinní ponúknuť na výkup, čo ale neurobili a tým spôsobili devízovému hospodárstvu škodu.

Toto konania obvinených mal okresný súd správne posúdiť ako trestný čin podľa § 146 odst. 1 Tr. zák. alebo ako prečin podľa § 2 písm. f) Zákona o prečinoch podľa toho, či svojím činom spôsobili devízovému hospodárstvu väčšiu škodu, ako to vyžaduje ustanovenie § 146 odst. 1 Tr. zák. a či len škodu nie nepatrnú, ako to vyžaduje ustanovenie § 2 písm. f) Zákona o prečinoch.

Škoda spôsobená devízovému hospodárstvu odňatím cudzích valút sa prepočítava na devízové koruny podľa československého úradného kurzu valút, prípadne devíz, ktoré Štátna banka československá vyhlasuje každý mesiac v kurzovom lístku. Treba, aby súdy po presnom zistení času

neodvedenia cudzích hodnôt, ktoré podľa uvedených predpisov boli obvinení povinní ponúknuť na výkup, zistili výšku škody, ktorá týmto činom obvinených devízovému hospodárstvu vznikla a podľa výšky tejto škody potom zistili, či ide o prečin alebo o trestný čin a či len o priestupok. Podľa vžitej a aj Najvyšším súdom SSR uznávanej súdnej praxe za väčšiu škodu spôsobenú devízovému hospodárstvu treba považovať sumu 4000 devízových korún. Ak devízová škoda túto výšku nedosahuje, ale presahuje 2000 Kčs, bude treba čin posúdiť ako prečin podľa § 2 písm. f) zákona č. 150/1969 Zb. Ak devízová škoda nedosahuje 2000 korún, pôjde len o devízový priestupok buď podľa § 27 zákona č. 142/1970 Zb., alebo podľa § 14 písm. b) zákona č. 60/1961 Zb.

V posudzovanom prípade si okresný súd vyžiadal na zistenie spôsobenej devízovej škody od Štátnej banky československej, pobočky v Rožnave, kurzovú hodnotu US dolára za mesiace máj 1972 a apríl 1973. Za ostatné mesiace, ktoré by pri nadobudnutí dolárov prichádzali do úvahy, si túto kurzovú hodnotu dosiaľ nevyžiadal a bude to treba urobiť podľa zistenia, kedy jednotliví obvinení nadobudli uvedené cudzie peniaze a kedy im vznikla povinnosť ponúknuť tieto peniaze na výkup Štátnej banke československej.

Podľa oznámenia uvedenej pobočky Štátnej banky československej nákupná cena 400 US dolárov v máji 1972 bola 2620 devízových Kčs a v apríli 1973 2280 devízových Kčs. V dôsledku toho vznikla devízovému hospodárstvu škoda, ktorá síce presahuje sumu 2000 devízových Kčs, ale nedosahuje 4000 devízových Kčs. Preto by skutok obvinených bolo možné posúdiť podľa doterajšieho stavu vykonaného dokazovania len ako prečin proti devízovému hospodárstvu podľa § 2 písm. f) zákona č. 150/1969 Zb.